

Nathalie EMIGREERT voor passend onderwijs

Emigreren voor passend onderwijs, eigenlijk te gek voor woorden toch? Toch ben ik niet de eerste en zeker niet de laatste die Nederland verlaat, omdat het onderwijs in Nederland knelt. Naar schatting zijn er ruim 70.000 kinderen die thuis zitten, een deel daarvan is hoogbegaafd. Een deel daarvan zou graag naar school gaan. Een ander deel is heel blij dat ze uit het onderwijssysteem zijn, omdat schoolgang ze heeft beschadigd. Tot die laatste groep behoren onze dochters. Ik neem je mee in ons verhaal over emigreren wegens niet passend onderwijs.

De Franse droom

Onze oudste dochter Guusje (twaalf jaar) heeft een zeer turbulent schoolverleden. Ze ging naar vier verschillende basisscholen, volgde twee jaar HB-onderwijs. Doubleerde groep 6 wegens thuiszitten, sloeg daarna groep 7 over, liep een flink schooltrauma op en viel halverwege groep 8 wederom uit. Van sensorische integratie tot EMDR en van wekelijkse therapie tot aan de crisisdienst van de GGZ: ze heeft het allemaal ondergaan. Het waren acht heel heftige jaren met heel veel tranen, zowel voor haar als voor mij als moeder.

Haar zusje Bobbie (acht jaar) komt er net iets beter vanaf, omdat we haar vrijwel direct uit het onderwijssysteem hebben gehaald toen bleek dat ze uitzonderlijk hoogbegaafd is en school echt geen passend onderwijs kan bieden. Toch ging ook zij eerst naar drie basisscholen, waarvan één HB-school, moest ze een GGZ-traject doorlopen en zorgde het niet passende onderwijs voor zowel fysieke als mentale klachten.

Kortom, onze meiden passen op z'n zachtst gezegd niet zo lekker in een klaslokaal vol kinderen. Als ik voor elk schoolgesprek en multidisciplinair overleg van de afgelopen acht jaar een euro had gekregen, had ik er een leuke vakantie van kunnen boeken. Om nog maar te zwijgen over de eindeloze stroom belletjes en mailtjes met psychologen, orthopedagogen, gemeente en andere hulpverlening. Toen in februari 2024 Guusje wederom thuis kwam te zitten en Bobbie op dat moment al anderhalf jaar thuis was, begon ons toch wel ernstig duidelijk te worden dat dit zo geen leven meer was. We waren alleen maar aan het overleven. Zowel wij als ouders, als onze meiden. Instanties waren eerst begripvol, maar we voelden de toenemende druk: onze kinderen moesten naar school.

Ondertussen hadden wij al jaren de droom om naar Frankrijk te emigreren. Minder prikkels en meer ruimte. We gingen zelfs een paar jaar daarvoor met een makelaar op pad om huizen te bekijken. Elk weekend weer speurden we online het internet af naar ons droomhuisje. Maar toen Guusje de kans kreeg om naar HB-onderwijs te gaan, hoopten we dat dit goed zou uitpakken en wilden we het graag een kans geven. Anderhalf jaar later kreeg Bobbie na veel ellende de kans om ook op een HB-school te starten, waardoor we wederom besloten de emigratieplannen uit te

stellen. Als je vertrekt, wil je toch weggaan met het idee dat je alles hebt geprobeerd.

In het voorjaar van 2024 waren we op dat punt. Het punt dat je weet dat je echt alles hebt geprobeerd en gewoon niets lijkt te passen. Voor Bobbie was alleen thuisonderwijs een optie. Vrijstelling gingen we helaas niet krijgen. Voor Guusje was misschien wel een vorm van onderwijs op school passend, maar daarvoor had zij een veel te groot schooltrauma op dat moment. Intussen moest er een middelbare school gezocht worden. Want thuiszitter of niet, groep 8 was bijna klaar en er moest een andere school komen. Ze wilde tweetalig havo/vwo gaan doen en de enige school in ons dorp bood dit gelukkig aan. Lekker dichtbij huis en de tweetalige klas had maar vijftien leerlingen. Na het aanmelden moesten we logischerwijs op gesprek komen. Ons kind was immers thuiszitter, dus moesten de mogelijkheden besproken worden. Fijn, dachten we, dan kunnen we meteen een goed plan van aanpak maken samen. Maar het gesprek was nog maar net van start toen Peter en ik elkaar aankeken. Er is hier totaal geen sprake van 'mogelijkheden bespreken'. Er wordt vooral verteld wat ze niet kan en dat ze beter naar speciaal onderwijs kan gaan, daar kunnen ze beter omgaan met een thuiszitter. We liepen de school uit en keken elkaar aan: Wij gaan hier niet meer blijven, we gaan nu echt emigreren.

Emigreren

Wekenlang verdiepte ik mij in alles om onze emigratie werkelijkheid te laten worden. Hoe gaat dat met uitschrijven, verzekeringen, leerplicht? Het was onwijs veel werk om alles uit te zoeken en intussen gingen alle schoolgesprekken en therapie sessies gewoon door. Gelukkig zijn vele anderen je voorgegaan en waar een wil is, is een weg. Linksom of rechtsom, ik ging zorgen dat het geregeld werd. In Nederland blijven was geen optie meer. Eén ding vond ik wel heel belangrijk: goed verzekerd zijn. Dat regelde ik bij een maatschappij waar je geen vaste verblijfplaats hoeft te hebben. Kost wat meer, maar dan heb je wel zekerheid. Daarnaast moet ik ook nog alles in gang zetten om ons huis te verkopen. Peter was gewoon elke dag aan het werk, dus veel kwam op mij neer. In de weekenden nam hij alle klussen op zich om het huis helemaal verkoopklaar te maken. Vaak zaten we tot laat in de avond achter de computer om alles in orde te maken voor ons vertrek.

Net voor de zomervakantie volgde het zoveelste zinloze MDO over Guusje. Ons kind is een probleem. Ze moet naar school. We konden de onwetendheid gewoon niet meer aanhoren. Mensen die er niets van snappen en wel besluiten nemen over je kind, allemaal met maar één doel, zo snel mogelijk terug het schoolsysteem in. Halverwege het MDO sla ik mijn handen op tafel en schreeuw: "IK BEN ER HELEMAAL KOTS-KLAAR MEE". Tien mensen kijken verschrikt op. Al schreeuwend en huilend roep ik dat we er helemaal klaar mee zijn en weggaan uit Nederland. Toen was het stil aan de tafel. Iedereen keek elkaar wat ongemakkelijk aan terwijl ik stond te schudden van woede en verdriet. "Mijn leven bestaat al jaren alleen maar uit schoolgesprekken. Gesprekken met leerkrachten, coaches, psychologen, intern begeleiders en leerplichtambtenaren en kijk wat het heeft opgeleverd: beide kinderen hebben meerdere basisscholen gehad en zijn thuiszitters. Al die jaren ellende hebben niets anders gebracht dan nog meer ellende, wij zijn hier uitgespeeld! Onze kinderen gaan niet meer terug in dit schoolsysteem, het maakt ze ziek, het maakt ons leven KAPOT". Trots en voldaan verlieten we het MDO, ik had mijn zegje gedaan. Geen hond die ook nog een vraag durfde te stellen, dus de boodschap was duidelijk.

Half juli stond het bord in de tuin en een week

later was ons huis verkocht. We deden nog een poging tot EMDR met Guusje, maar ook dit ging helemaal mis. Het was allemaal veel te veel en ze wilde maar één ding en dat was rust. De hele zomer was het een chaos van dozen inpakken en heel erg veel regelen. Guusje kon niet wachten tot we zouden vertrekken. Bobbie daarentegen had het er erg moeilijk mee dat ons huis verkocht was en al haar spulletjes en knuffels naar de opslag moesten. Het was een emotionele rollercoaster voor ons allemaal. Intussen was ik ook nog mega druk met de eerste editie van dit magazine, dat Laetitia en ik in september 2024 zouden lanceren. Terugkijkend op die periode heb ik geen idee hoe ik het allemaal voor elkaar heb gekregen. In de laatste week dat ik in Nederland was, deed ik ook nog even twee fotoshoots en interviews voor dit huidige magazine en verstuurden we 1200 exemplaren van de eerste editie. Gekkenhuis.

Willen we hier wonen?

Op 7 oktober was de overdracht van ons huis en vertrokken we met een aanhangertje vol kleding en noodzakelijke spulletjes naar Frankrijk. Weg van de vele prikkels uit Nederland en vooral weg van het, voor onze kinderen, ziekmakende schoolsysteem en alle bemoeienissen eromheen. Geen prestatiedruk, geen instanties, geen GGZ-trajecten, maar een helende omgeving en rust om schooltrauma te verwerken. We hadden op verschillende plekken huizen gehuurd om zo uit te zoeken waar we het liefste wilden gaan wonen. We startten de reis in Normandië. Niet omdat we daar misschien wilden gaan wonen, maar om gewoon even lekker uit te waaien op het strand. Daarna zakten we af naar de Dordogne en de Limousin. We wisten dat we vooral in die laatste streek graag iets wilde kopen.

De eerste weken voelden als vakantie. Het was oktober, maar elke dag was het nog 25 graden en liepen we op onze slippers. Aan de ene kant heerste er een enorm gevoel van rust, aan de andere kant hadden we een doel voor ogen: zo snel mogelijk een fijn huis vinden. Dag in, dag uit zochten we urenlang elke website in Frankrijk af op zoek naar dat ene perfecte plekje. We bezochten ook wat huizen, maar we konden hét huis maar niet vinden. Het liefst wilden we een huis met een gîte (een gastenverblijf), een grote tuin, geen burens en toch voorzieningen niet te ver weg. Het bleek nogal een opgave met ons budget. Het ene huis had geen goede ligging, het andere was weer net te klein of had geen mogelijkheid om een gîte te creëren. Daarnaast merkten we al snel dat er op het Franse platteland geen kind te bekennen was. Guusje had echt behoefte aan vriendinnen. We zagen dat de meiden wel opbloeiden van de rust en de natuur, maar de liefde voor Frankrijk was ver te zoeken. Onze Franse droom begon toch wat minder rooskleurig te worden. Nergens hadden we een fatsoenlijk bereik en het internet was ook zeer summier, wat online werken bijna onmogelijk maakte. Het lekkere zonnetje maakte nog veel goed, maar toen november aanbrak begonnen we ons toch sterk af te vragen of we het hier wel gingen vinden. Vooral Bobbie was het constant verplaatsen naar een nieuwe slaapplek helemaal zat en wilde heel graag een eigen huis en haar spulletjes terug.

Na het zoveelste ontbijt met stokbrood, wat ons inmiddels de neus uit kwam, stelden we de meiden de vraag of ze zichzelf hier wel zagen wonen. "Niet echt", zeiden ze met enige voorzichtigheid. We zijn dit avontuur met z'n vieren aangegaan, dus we moesten ook met z'n vieren gelukkig worden. Terug naar de tekentafel dus. Samen bespraken we welke punten echt belangrijk waren: mogelijkheid tot thuisonderwijs, minder prikkels, minder mensen om ons heen, vrijstaand wonen, maar wel voorzieningen in de buurt en mogelijkheden om vriendinnen te maken. Denemarken kwam vrijwel meteen ter sprake. Het land waar thuisonderwijs gewoon legaal is en waar we een keus hebben of we in het onderwijssysteem stappen. De reistijd naar opa en oma is maar zes uur. Het land is iets groter dan Nederland, maar heeft maar zes miljoen inwoners, dus minder drukte. En het wordt er niet bloedheet, heel fijn, want daar houden we allemaal niet van. Iedereen was direct enthousiast! Guusje switchte meteen haar

Duolingo-account van Frans naar Deens en wij doken in de Deense huizenmarkt. Wederom zaten we tot in de late uurtjes alles uit te zoeken. Alles was nieuw. Peter was er nog nooit geweest, ik was alleen als kind ooit in Legoland geweest en ik was met Guusje toen ze vijf jaar was een weekendje naar Kopenhagen geweest. Ondanks dat we dus amper iets van het land wisten, voelde het meteen goed.

Een nieuw huis!

Terwijl het in Frankrijk steeds kouder werd, kropen we met de laptop op schoot voor de openhaard om alles verder uit te pluizen. Mijn hyperfocus ging aan en binnen twee dagen wist ik welke regels en wetten er waren om daar te mogen wonen, hoe duur de huizen waren en wat het leven daar ongeveer kost. ChatGPT was daarbij een welkome vriend. Daarnaast heeft een aantal mensen die ons verhaal volgen op Instagram en al in Denemarken wonen ons super fijn geholpen bij dit proces. Na drie dagen waren we er over uit: wij gaan naar Denemarken!

Flexibel als we zijn, besloten we vrijwel direct terug naar Nederland te gaan om van alles te regelen. We propten ons aanhangertje weer vol. De hond, kinderen en twee hamsters weer achterin de auto en daar gingen we. Dat dit zo snel mogelijk was, hadden we te danken aan mijn ouders die hun huis ter beschikking stelden, omdat zij op dat moment nog een paar weken in Spanje waren. Iedereen was blij dat we Frankrijk verlieten en het stokbrood konden verruilen voor de oer-Hollandse boterham. Bobbie kon haar geluk niet op dat ze al haar knuffels weer in de armen kon sluiten die we bij opa en oma hadden opgeslagen.

Na een intensieve zoektocht wisten we waar we wel en waar we vooral niet wilden wonen. We waren nog geen week in Nederland en Peter was al onderweg naar Denemarken om een paar huizen te bezichtigen en het land te ontdekken. Intussen ging ik thuis met al het papierwerk aan de slag om ons officieel in Denemarken in te kunnen schrijven. Eén van de huizen bleek een schot in de roos en een week later besloten we om met z'n allen naar Denemarken te gaan om ons in te schrijven en een kijkje te gaan nemen bij het huis. Het voelde meteen goed. Het huis, het

land, alles. De kinderen waren heel enthousiast en zagen het helemaal zitten. We besloten er geen gras over te laten groeien, dus we deden een dag na de bezichtiging een bod dat werd geaccepteerd. Nog geen vier weken nadat we in Frankrijk besloten om eens over Denemarken na te denken, hadden we een huis gekocht. Soms moet je gewoon je intuïtie volgen en niet twijfelen. De meiden waren heel blij dat er nu duidelijkheid was wanneer we weer een eigen huis zouden hebben. Iedereen was er inmiddels ook echt aan toe.

Het was een hele zoektocht en wederom heel veel regelen in een taal die ik niet kon spreken, verstaan of lezen. Maar gelukkig kan iedereen in Denemarken, in tegenstelling tot in Frankrijk, wél goed Engels! Dat scheelt een hoop, als je koopcontracten van dertig pagina's moet doorspitten met een advocaat. En dan nóg blijft het spannend. Alles is nieuw en je vertrouwt er toch op dat de mensen die je helpen, het beste met je voor hebben. Ik zocht allerlei verschillende Facebookgroepen op van Nederlanders die in Denemarken wonen en probeerde zo te leren van hen die ons voor waren gegaan. Waar moet je op letten? Wat zijn de valkuilen en hoe verloopt het aankoopproces in dit land? We kochten een huis van onze overwaarde en vooral dat vond ik toch een spannende bedoening. Er komt dan een moment dat je even een hele smak geld moet overmaken naar een wildvreemde in een ander land. Dat is toch even een dingetje kan ik je zeggen! Een paar dagen voor de kerst was alles getekend, de belangrijkste papieren waren op de post en we hadden de aanbetaling voor het huis overgemaakt. Nu konden we gaan nadenken over hoe we onze spullen daar gingen krijgen en op ons gemak alles verder uitzoeken. Waar moeten we ons huis verzekeren, waar sluit je gas/water/licht af, hoe komen we aan internet?

Best ingewikkeld als je geen website kan lezen. Alles kost dus gewoon heel erg veel tijd, maar uiteindelijk kom je er wel.

Daarna kwam het leukste gedeelte van het emigreren: een nieuw huis inrichten en een eigen plekje creëren! We hebben heel veel zin om dit nieuwe land te ontdekken en we doen ons best de taal en de mensen te leren kennen. Voor nu voelt het goed en gaan we genieten van de rust en de ruimte. Voor de toekomst staat alles open en we gaan zien wat die gaat brengen!

Ik hoop zo, dat er ooit iets zal veranderen in het Nederlandse onderwijssysteem. Voor veel ouders zou het echt een uitkomst zijn als thuisonderwijs als een serieuze en goede optie voor kinderen wordt gezien als naar school gaan niet blijkt te passen. Dat lost niet alle problemen op, maar wel een deel.

Ook ben ik mij ervan bewust dat wij van geluk mogen spreken, dat wij deze stap naar het buitenland konden maken. Voor velen is het onmogelijk. Ze zitten vast, omdat ze niet meer samen zijn met de andere ouder van het kind, omdat hun financiële situatie niet toereikend is of omdat hun partner die stap niet ziet zitten. Het is al ingewikkeld genoeg als je kind niet de gebaande paden bewandelt binnen het onderwijs. Laat de overheid het deze ouders niet nog moeilijker maken door druk op ze uit te oefenen, dat het kind zo snel mogelijk terug naar school moet. Soms dreigen ze zelfs met instanties als Veilig Thuis. Laten we ECHT passend onderwijs creëren, durven buiten de lijntjes te kleuren en echt te kijken naar het individu. Er blijft een hoop potentieel onbenut en ze vertrekken dus zelfs naar het buitenland.

Lieve ouders met thuiszitters, blijf vechten of misschien nog liever: Stop met vechten en pak je regie terug. Want aanpassen is geen optie!

